

Dì-wǔ Kè Néng bu Néng Shì yì Shì

第五课 能不能试一试

Ders 5 Deneyebilir miyim?

Wǒ huì shuō yìdiǎnr Hànyǔ.

- 我会说一点儿汉语。
Ben biraz Çince konuşabilirim.

Zhè jiàn bái chènshān duōshao qián?

- 这件白衬衫多少钱?
Bu beyaz gömlek kaç para?

Néng bu néng shì yì shì?

- 能不能试一试?
Deneyebilir miyim?

Nǐmen fàndiàn zuì hǎochī de cài shì shénme?

- 你们饭店最好吃的菜是什么?
Lokantanızın en lezzetli yemeği hangisi?

词语 cǐyǔ Sözcükler ve Cümlecikler

1.	小姐	(is.)	xiǎojiě	küçük hanım
2.	会	(i.f.)	huì	-ebilmek/-abilmek
3.	一点儿		yìdiǎnr	biraz
4.	先生	(is.)	xiānsheng	bey, bay, beyefendi
5.	买	(f.)	mǎi	satın almak
6.	件	(ö.)	jiàn	giysiler için kullanılan ölçü imi
7.	衬衫	(is.)	chènshān	gömlek 件

8.	白	(sf.)	bái	beyaz
9.	钱	(is.)	qián	para
10.	块(元)	(is.)	kuài (yuán)	Çin para birimi
11.	太	(zf.)	tài	çok, fazla
	太 ... 了!		tài ... le	
	不太 ...		bú tài ...	
12.	贵	(sf.)	guì	pahalı
13.	红	(sf.)	hóng	kırmızı
14.	便宜	(sf.)	piányi	ucuz
15.	还	(zf.)	hái	yine, daha
16.	条	(ö.)	tiáo	pantolon, etek, yol, nehir vb için ölçü imi
17.	裤子	(is.)	kùzi	pantolon 条
18.	试	(f.)	shì	denemek
19.	那	(bağ.)	nà	öyleyse
		*	*	*
		*	*	*
20.	来	(f.)	lái	gelmek
21.	饭店	(is.)	fàndiàn	lokanta, restoran
22.	最	(zf.)	zuì	en
23.	好吃	(sf.)	hǎochī	lezzetli
24.	菜	(is.)	cài	yemek
25.	糖醋鱼		tángcùyú	tatlı ve ekşi soslu balık
	糖	(is.)	táng	şeker
	醋	(is.)	cù	sirke
	鱼	(is.)	yú	balık 条
26.	吃	(f.)	chī	yemek
27.	辣	(sf.)	là	acı
28.	酸辣汤		suānlàtāng	acı ve ekşili çorba
	酸	(sf.)	suān	ekşi
	汤	(is.)	tāng	çorba
29.	牛肉	(is.)	niúròu	dana eti
	牛	(is.)	niú	sığır
	肉	(is.)	ròu	et
30.	红烧		hóngshāo	soya sosunda ağır ateşte pişirmek
31.	米饭	(is.)	mǐfàn	pilav
32.	水饺(饺子)	(is.)	shuǐjiǎo (jiǎozi)	Çin mantısı

33.	瓶	(is.)	píng	şişe
34.	啤酒	(is.)	píjiǔ	bira
35.	等	(f.)	děng	beklemek

İlave Yeni Sözcükler

36.	东西	(is.)	dōngxī	nesne, eşya
	买东西		mǎi dōngxī	alışveriş yapmak
37.	商店	(is.)	shāngdiàn	dükkan, mağaza
38.	卖	(f.)	mài	satmak
39.	衣服	(is.)	yīfu	giysi 件

课文 kèwén Metin

(Musa Çin'e geldi. Şimdi alışverişe çıkıyor. Bir bayan satıcı onunla İngilizce konuştu, ancak Musa Çince cevapladı.)

Mùsà: Nǐ hǎo!

穆萨：你好！

Xiǎojiě: Yō, Nín huì shuō Hànyǔ?

小姐¹：哟，您会²说汉语？

Mùsà: Wǒ huì shuō yì diǎnr.

穆萨：我会说一点儿³。

Xiǎojiě: Xiānsheng xiǎng mǎi shénme?

小姐：先生⁴想买⁵什么？

Mùsà: Wǒ xiǎng mǎi yí jiàn chènshān. Zhè jiàn bái chènshān duōshao qián?

穆萨：我想买一件⁶衬衫⁷。这件白⁸衬衫多少⁹钱⁹？

Xiǎojiě: Sìbǎi èrshíbā kuài.

小姐：四百二十八块¹⁰。

Mùsà: Tài guì le! Nà jiàn hóng chènshān ne?
穆萨：太¹¹贵¹²了！那件红¹³衬衫呢？

Xiǎojiě: Yībǎi liùshíwǔ kuài. Bǐjiào piányi, yě bǐjiào piàoliang.
小姐：一百六十五块。比较便宜¹⁴，也比较漂亮。

Mùsà: Hǎo, wǒ yào nà yí jiàn.
穆萨：好，我要那一件。

Xiǎojiě: Nín hái yào mǎi shénme?
小姐：您还¹⁵要买什么？

Mùsà: Yì tiáo kùzi. Néng bu néng shì yí shì?
穆萨：一条¹⁶裤子¹⁷。能不能试¹⁸一试？

Xiǎojiě: Dāngrán kěyǐ.
小姐：当然可以。

.....

Xiǎojiě: Zěnmeyàng?
小姐：怎么样？

Mùsà: Zhè tiáo tài dà.
穆萨：这条太大。

Xiǎojiě: Nà nín shìshì zhè tiáo ba, zhè tiáo bú tài dà.
小姐：那¹⁹您试试这条吧，这条不太大。

Not:

(一) 您会说汉语？

Bu tümce şaşkınlık ifade eder ve dolayısıyla “吗 (ma)” kullanılmaz.

“会 (hui)” ve “能 (néng)” yapabilirlik ifade eden sözcüklerdir. “会” öğrenerek kazanılabilen bir yetkinliği ifade eder, Örneğin:

我会用筷子。 Wǒ huì yòng kuàizi.

我不会用电脑。 Wǒ bú huì yòng diànnǎo.

(二) “太贵了”、“这条太大”、“这条不太大”

“太...了” yüksek dereceyi ifade eder. Vurgu genellikle “太”da. Örneğin: “太贵了 tài guì le!” “太便宜了 tài piányi le!”. Eğer vurgu sıfattaysa, “aşırı”yı ifade eder ve arkasındaki “了” düşebilir. Örneğin:

这件衣服太大(了)，我不能穿。 Zhè jiàn yīfu tài dà (le), wǒ bù néng chuān.

(三) “比较便宜, 也比较漂亮”、“您还要买什么”

Çince'de “和 (hé)” Türkçe'deki “ve” ve “ile”ye göre daha dar kapsamlı kullanılır ve genellikle isimle veya isim cümlecikleri arasında kullanılır. Örneğin: “我和他 wǒ hé tā”, “中国地图和土耳其地图 zhōngguó dìtú hé Tǔ'ěrqí dìtú. Ancak “和 (hé)” yan cümleleri bağlayamaz. Örneğin:

这件衬衫很便宜, 也很漂亮。

Zhè jiàn chènshān hěn piányi, yě hěn piàoliang.

Bu örnekte “和” kullanılmaz.

“也 (yě)” ve “还 (hái)”, kendi anlamları dışında yan cümleleri bağlamak için de kullanılır. “也”, benzerlikle ifade eder. Örneğin:

这件衬衫很便宜, 也很漂亮。

Zhè jiàn chènshān hěn piányi, yě hěn piàoliang.

“还” ise ek veya artış anlamını ifade eder. Örneğin:

我要买一件衬衫, 还要买一条裤子。

Wǒ yào mǎi yí jiàn chènshān, hái yào mǎi yì tiáo kùzi.

(四) “您试试这条吧”

Buradaki “... 吧” bir öneriyi veya bir ricayı ifade eder. Örneğin:

让我去吧。Ràng wǒ qù ba.

你去北京吧。Nǐ qù Běijīng ba.

2.

(Bai Xiaohong, Ding Hansheng, Ali ve William bir Çin lokantasına geldi.)

Xiǎojiě: Qǐng zuò. ... Qǐng hē chá.

小姐: 请坐。...请喝茶。

Wēilián, Ālǐ, Bái Xiǎohóng, Dīng Hànhēng: Xièxie!

威廉、阿里、白小红、丁汉生: 谢谢!

Xiǎojiě: Lái yìdiǎnr shénme?

小姐: 来²⁰一点儿什么?

Wēilián: Xiǎojiě, nǐmen fàndiàn zuì hǎochī de cài shì shénme?

威廉: 小姐, 你们饭店²¹最²²好吃²³的菜²⁴是什么?

Xiǎojiě: Tángcùyú.

小姐: 糖醋鱼²⁵。

Wēilián: Hǎo, lái yí gè tángcùyú.

威廉：好，来一个糖醋鱼。

Ālǐ: Wǒ zuì xǐhuan chī là de.

阿里：我最喜欢吃²⁶辣²⁷的，(Bai Xiaohong'a dönerek) 你能不能吃辣的？

Nǐnéng bu néng chī là de?

Bái Xiǎohóng: Wǒ néng chī yì diǎnr.

白小红：我能吃一点儿。

Ālǐ: Lái gè suānlàotāng.

阿里：(Garson kızına) 来个酸辣汤²⁸。

Xiǎojiě: Hǎo. Yào bu yào lái gè niúròu?

小姐：好。要不要来个牛肉²⁹？

Dīng Hǎnshēng: Kěyǐ. Lái yí gè hóngshāo niúròu ba.

丁汉生：可以。来一个红烧³⁰牛肉吧。

Xiǎojiě: Hái yào shénme?

小姐：还要什么？

Bái Xiǎohóng: Mǐfàn.

白小红：米饭³¹。

Dīng Hǎnshēng: Shuǐjiǎo.

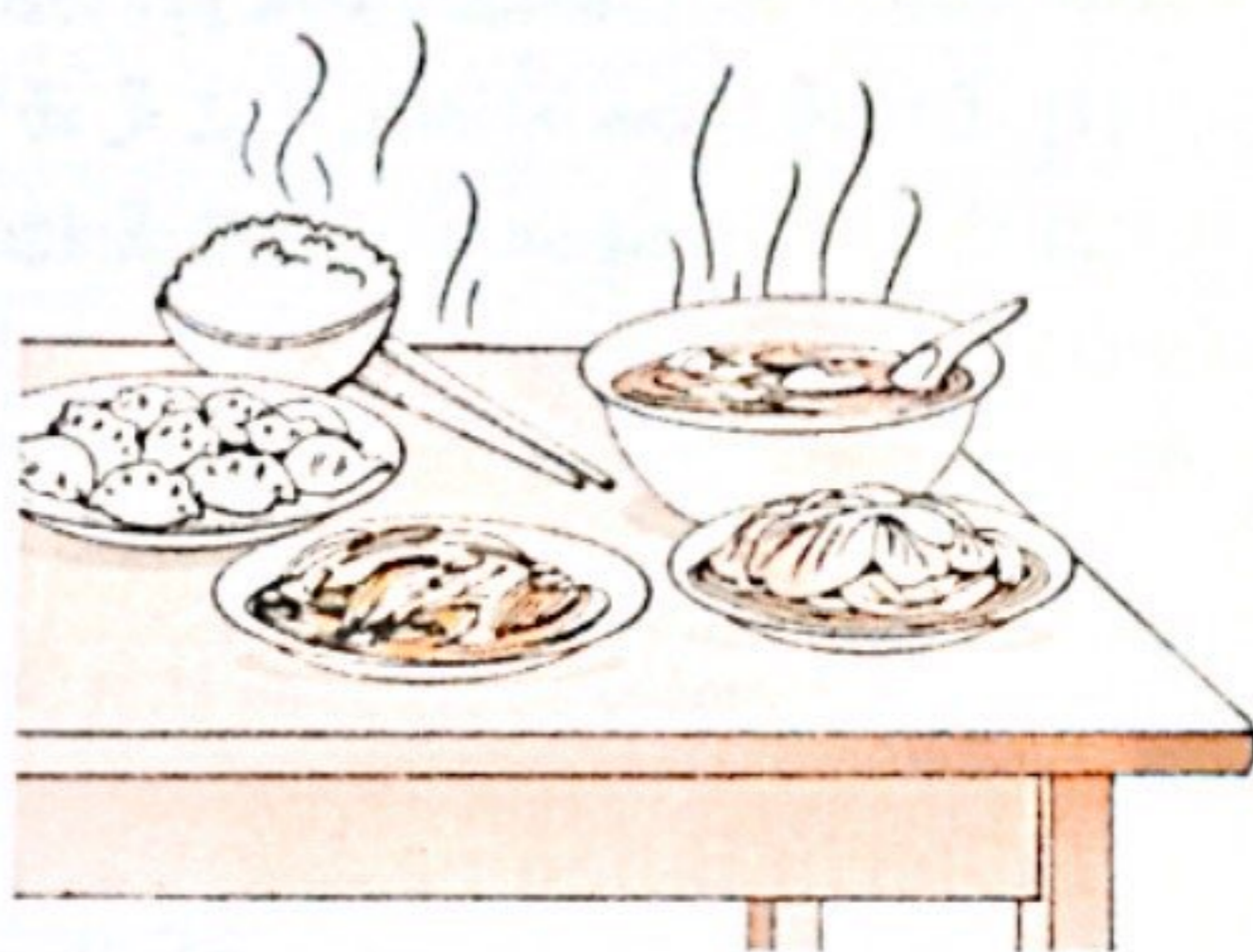
丁汉生：水饺³²。

Wēilián: Lái sān píng píjiǔ.

威廉：来三瓶³³啤酒³⁴。

Xiǎojiě: Hǎo, qǐng děng yíxià.

小姐：好，请等³⁵一下。

Not:

(一) “来点儿什么”

Buradaki “来” “arzu etmek, istemek” anlamına gelir.

(二) “来一个糖醋鱼”、“要不要来个牛肉”

Buradaki “糖醋鱼” ve “牛肉” yemek çeşitleri oldukları için ölçü imi “个” kullanılır.

(三) “来个酸辣汤”

Bu tümce “来一个酸辣汤” ile aynıdır, yalnızca “一” düşü.

语音 yǔyīn Fonetik

Hece ve Tümce Tonları

Çince'de her hecenin tonlarının yanı sıra tümcelerin de özgün tonları vardır. Genellikle yükselme tonları evet/hayır soru tümcelerinde, inme tonları ise düz anlatım tümcelerinde kullanılır. Ancak eğer bir evet/hayır soru tümcesinin son hecesinde inme tonu veya bir düz anlatım tümcesinin son hecesinde yükselme tonu kullanılırsa ne olacak? Aslında tümcelerin tonları, üzerinde birçok küçük dalgalanma bulunan büyük bir dalgalanma gibidir. Tümcenin tonu, her sözcüğün tonunu tümüyle değiştirebilecek durumda değildir. Örneğin:

(1) 这是汤。 Zhè shì tāng。 / 这是汤? Zhè shì tāng?

(2) 这是糖。 Zhè shì táng。 / 这是糖? Zhè shì táng?

语法 yǔfǎ Gramer

I. Fiillerin ikilenmesi

Eylem veya psikolojik durumunu anlatan bazı fiiller tekrarlanabilir. Tek heceli fiillerin ikilenme biçimi A (一) A'dır. Örneğin: 看 (一) 看 kàn (yī) kàn, 想 (一) 想 xiǎng (yī) xiǎng, 试 (一) 试 shì (yī) shì. İki heceli fiillerin ikilenme biçimi ise ABAB'dir. Örneğin: 学习学习 xuéxí xuéxí, 认识认识 rènshi rènshi.

Fiillerin ikilenmesi kısa süreli ve az bir olguyu veya denemeyi anlatır. Öneri ifade eden bir cümlede ise fiillerin ikilenmesi genellikle anlatımı yumuşatmak için kullanılır ve "fiil + 一下" ile benzer bir işlev görür. Örneğin:

我可以看 (一) 看你的中国地图吗?

Wǒ kěyǐ kàn (yī) kàn nǐ de Zhōngguó dìtú ma?

请等一下, 让我想 (一) 想。

Qǐng děng yíxià, ràng wǒ xiǎng (yī) xiǎng.

我想跟你的同学们认识认识, 可以吗?

Wǒ xiǎng gēn nǐ de tóngxuémen rènshi rènshi, kěyǐ ma?

II. Niteleyici

Bir ismi niteleyen veya sınırlandıran öge niteleyici olarak adlandırılır. Çince'de niteleyici, her zaman isimden önce gelir.

niteleyici +isim.

Örneğin:

我的中国地图 wǒ de Zhōngguó dìtú

那件红衬衫 nà jiàn hóng chènshān

我们饭店最好吃的菜 wǒmen fàndiàn zuì hǎochī de cài

Eğer niteleyici aidiyet ilişkisini ifade ederse, niteleyici ile isim arasında genellikle “的” kullanılır.

Örneğin: 老师的词典 lǎoshī de cídiǎn, 饭店的名字 fàndiàn de míngzi. Bununla birlikte “的” bazen düşebilir.

Örneğin: 我妈妈 wǒ māma, 我同学 wǒ tóngxué, 我家 wǒ jiā, 你们学校 nǐmen xuéxiào, 我们饭店 wǒmen fàndiàn.

Tek heceli bir sıfat isimden önce bir niteleyici olarak kullanıldığında “的” genellikle düşer. Örneğin: 好人 hǎo rén, 大饭店 dà fàndiàn, 红衬衫 hóng chènshān. İki heceli bir sıfat niteleyici olarak kullanıldığında genellikle “的” kullanılır. Örneğin: 好吃的菜 hǎochī de cài, 漂亮的地方 piàoliang de dìfang. Eğer bir sıfat bir zarfla nitelendikten sonra niteleyici olarak kullanılırsa, “的”ın kullanılması gerekli olacak. Örneğin: 非常好的人 fēicháng hǎo de rén, 比较大的饭店 bǐjiào dà de fàndiàn, 很红的衬衫 hěn hóng de chènshān.

Referans Sözcükleri

1.	穿	(f.)	chuān	giymek
2.	颜色	(is.)	yánsè	renk
3.	蓝	(sf.)	lán	mavi
4.	绿	(sf.)	lǜ	yeşil
5.	黄	(sf.)	huáng	sarı
6.	黑	(sf.)	hēi	siyah
7.	人民币		Rénmínbì	Çin para birimi
8.	角(毛)	(ö.)	jiǎo (máo)	1 mao = 10 fen
9.	分	(ö.)	fēn	kuruş
10.	鸡	(is.)	jī	tavuk/horoz
11.	猪	(is.)	zhū	domuz
12.	酒	(is.)	jiǔ	alkollü içki
13.	甜	(sf.)	tián	tatlı
14.	咸	(sf.)	xián	tuzlu